

Az előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 „ 50 „
Negyed évre . . . . . 1 „ 25 „

Közölközések, körjegyzések és néptanítókak:

Egész évre 4 forint, félfévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethetni egyes lapellátásokat venni lehet a kiadóhivatalban, **TRAUB B.** és Társa, **VALENTIN Károly, BÖHM M., LUZSOVICS L., WEIDINGER N.** (Domján I.) üzletében és a fődohánytözsdeben.

Hirdetések:

mindentörk árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilttérben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Kalocsán:

Barek J. és társa **Erfurtban**, Haasenstein és Vogler, Steiner A. **Hamburgban**, Daube G. L., Knoll Ignac **Frankfurtban**, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf **Bécs**.

Magyarországon:

Eckstein Bernát Goldberger A. V. Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá”-ja **Budapesten**.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utczában levő hirdetések felvételi irodája **Pécsett**.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem a latnak vissza.

Főispáni változás.

Baranyamegyének és Pécs városának szeretett és általánosan tisztelt főispánja Percel Miklós ur ó méltósága többször kérelmezett lemondását megújítván közel 20 évig viselt magas tisztéről, érdemeinek a korona által a Szent-István rend kis-keresztjével történt kitüntetése mellett felmentetett.

Már midőn a lemondásáról szóló hír felszárnyalt, általános szenzációt keltett az, mert bár nem volt váratlan a főispán úr nyugalmába lépése, hiszen több ízben óhajtott megválni állásától és csak is a kitüntető bizalmas felkérésekre viselte azt tovább, a 20 évi fáradhatlan működés pedig ha nem is lankasztá erejét és ügybuzgóságát, mégis feljogosítá őt nagytekintélyű és fontos állásának felelősségét a jól kiérdemelt nyugalommal cserélni fel. Most mégis meglepetést okozott ez azon osztatlan sajnálkozásban nyilvánul, melyet megye-szerte és főleg városunkban mindenki a nagyérdemű főispán távozására felelt. És midőn a lemondás immár tényre vált, a távozó főispánt környező és körülvevő szeretet és tisztelet, kitünő érdemeinek méltánylása, az elvesztés miatt a legnagyobb fájdalomat kelti fel, hiszen annyira megszoktuk őt a miénknek tekinteni, hogy megváltása majdnem lehetetlennek tűnik fel.

Nagy időt ölel át az ő kormányzata, melynek sikereit és ezzel az ő egész működését és érdemeit, valamint távozásának adminisztratív és politikai szempontokból hatását híven feltüntetni, kellően méltatni, az első benyomás hatása alatt alig tehetjük s azt közelebbre tartjuk fenn, mégis már most kiemeljük, hogy szeretett főispánunk nevével, mely hosszú évtizedek óta hazánk jelesei közé lett igtatva, a kormányzata alatt állott megyében s főleg Pécs városában örökre emlékeztetéssel tette, személyéhez a hála és törhetetlen hű ragaszkodás érzete fűződik, fáradalmi után a pihenés helyére mindnyájunk szeretete, tisztelete és nagyrabecsülése kíséri.

A hivatalos lap az új főispán kinevezését is közli: Kardos Kálmán országos képviselő nevezetett ki Baranyamegye és Pécs város főispánjává.

Percel Miklós után alig okozhatott volna bárkinek is neve nagyobb és általánosabb meglepetést, mint épen az új főispáné, ki mint megyénk szülöttje a közpályán kifejtett tevékenységénél fogva és kitünő személyes

tulajdonságai mellett közkedveltségnek és népszerűségnek örvend, kiben biztosítottak látjuk annak, hogy kormányzata megyénk és városunkra áldásos és üdvözítő leend.

Midőn melegen és szívből üdvözöljük az új főispán urat, a főispáni változás nagy-horderejű tényeké jelen hírét azon óhajjal zárjuk be: Isten áldása legyen megyénk és Pécs városán!

A minapi rémes dráma.

○ Egy, a tisztességről megfélekedett fiatal ember áldozata lett egy, az erkölcsi-lettség fertőjébe süllyedett asszony gyilkoló fegyverének. És a bűnös asszony leszámol önmagával is, kioltja saját életét. Így történt. Így kellett — mint mondják — történnie, bár a rémes dráma végperceit örökre titkos homály fedi.

Néhány órára izgalmat keltett ez eset, míg ugyanis a kíváncsiság apróra kiélegetve nem lett s míg a két elbuktnak mutatják minden ízében fel nem kutatta a pletykatermesztet. Részvét, kegyetlenség emlékezés nem kísérte őket a nyugalom helyére; szána-kozó könyvet ki sirna azokért, kik már régen elbuktak minden tisztességes ember előtt?

De vajon a társadalom, mely büntetlenül nézte, türe ama erkölcs, hit- és becsületről megfélekedett két ember viselkedését, okule a rémes eseten? Eszébe jut-e az iskola porát alig lerázott szép tehetségu ifju, ki alig teszi az első önálló lépést az élet küzdterére, már is elcsúszik, megfélekedezik erejéről s hogy gond és nélkülözések ne zavarják — gyáván, jellemtelenül a bűnös szerelem karjaiba veti magát, a honnan nincs többé menekvés, a hol az elvesztett erkölcsi egyensúlyt helyre-állítani soha többé nem lehet?!

És látja-e a megtévedett fiatal leányt, ki munka és tisztességes kenyérkereset helyett készséggel áldozata lesz a csábításnak, miglen bűnét keresetforrássá teszi, megzavarja most már saját áldozatának családi békéjét, meggyalazza a hinárba került öreg ember tisztés ősz fejét és süllyed fokról-fokra, míg romlott lelkeinek összekuszált szárait a gyilkos golyó végképp megöli.

Nem veszi észre, nem látja! Az a rész-vétlenség, az a közöny, mely az elbuktnak felelt nyilatkozok — nem az erkölcsi vissza-tetés, a természetellenes bűn feletti megvétel és utálat nyilatkozása, hanem a piaci kíván-csiság kielégítése után szokásos napirendre-térés; hiszen az a rémes dráma nem is újság

többé, fázisait hiába festik sötét színekkel, és ilyen esetek mindig gyakoribbak lesznek, végük nincs. Nem az a hatásos ez esetekben, a mi tanulságos, a mi az erkölcs nemesíté-sére, a hit megőrzésére, a szív világának nemességére int, hanem a mi botránysos, a mi pikáns és szégyenletes.

A társadalom marad elnéző, engedékeny; türi a visszaéléseket, sőt igen gyakran elsi-mítja, egyengeti az ellene vétők utját. A szigorú erkölcsiség, a vallás parancsainak feltétlen teljesítése iránti intelem, az ifjuság hívalkodásának megszorítása — ma már igen gyakran csak a gúny tárgyai. Így lesz aztán könnyű jószág a mások pénze, eltejezhető a házassági eskü, lazává a családi élet, inga-tagga a jellem, áruvá az erény. És szaporod-ik, óriási mértékben növekszik az erkölcsi halottak s az öngyilkosok száma; így növek-szik a pauperizmus és a politikai immora-litás is.

Szomoruan tapasztaljuk: hány, de hány titkos és nyilt visszaélés követettik el a családi élet ellen, hogy a „balkéz” mily vak-merőséggel rongja le a házasság bálványait s a „kítettartott” személyek nemcsak növeked-nek számban, de már bizonyos szerepet ki-vánnak és játsznak is a társadalomban. Ezt a botránysoságot ma már rovásra venni is alig lehet, mert azt mondják, hogy ez sze-mélyeskedés lenne s előkelő emberekkel keccanánk össze.

Hogy okulnának tehát ezek ama rémes dráma esetén!

Menjünk tovább. Uri hölgyek sereglenek jövendőt mondó, kuruzsló vénasszonyokhoz, lesben, titokban, hogy tájékozást szerezzenek a szerelem dolgában és tanácsot kérjenek tikaikban. Sőt tovább is mennek — de a bűn nyomára senki sem jön, még azok is, kiknek hivatásos kötelességük a feljelentés, nem jön-nek, mert nem akarják, vagy nem érzik át az erkölcsi felelősség súlyát.

Ezek okulnának ama botránysos, meg-döböntően szégyenletes eseten?

Éretlen ifjak berzenkednek, ha őket a komoly atyai szó rendre, takarékoságra, engedelmességre, tiszteletre inti, ha egy-egy lelkiismeretesebb tanár szigorú fegyelmre szorítja. Valóságos sértett szeladonok ők s eltelve a hiúsággal — még hírlapi polemikába is bocsájtkoznak. S a szülők? . . . Legtöbbje büszkén olvassa a „sértett önérték” e méltó kifakadását s fiában már a jövendő hőst látja.

Itt amaz esetből tanulságról szó nem

lehet, pedig annak pikánsabb részleteit mo-hón nyeli az az ifjuság.

Talán tulzón sötét vonásokban rajzol-tuk a társadalom e visszaéléseit, bűneit? Nem, mert igazságot mondtunk, azt kimondani pe-dig mindig keserű kenyer. Tudnánk még többet, sokkal többet mondani, de ez is elég volt annak igazolására, hogy ama rémes drá-mának tanulságai vannak, melyek felett a társadalom röviden napirendre nem térhet.

Ezerszer elmondott igazság hogy a nem-zet jövője az ifju nemzedék nevelésétől és oktatásától függ. Ez mindenütt, de kiválóan nálunk tekintetbe veendő. Ne takarjuk el sebeinket; a nemzet egy jelentékeny része demoralizálva van, a korrupció egyre növek-szik. A sajtó egy részének kiesapongása, valamint a magánérdekek felülkerekedése a társadalmi kapcsolat számos irányban meg-láztatott — oly időben, midőn a szolidaritás öntudata s az egészséges szervezés nagyon is szükséges. A művelt osztályokban hideg közöny, az alsóbb rétegekben elégtelenség terjedt el s a hazafias munkálkodásra való buzdítás, a lelkesedés szava itt és ott váll-onítással találkozunk.

Majdnem kétségbe kell esnünk ezen szomorú jelenségek ellen folytatott harcok sikere iránt. Ugyanazért: hintsük az ifjuság lelkébe a hazaszeretetet, az áldozatkészséget, a szabadságérti lelkesedést, a törvény s a ható-ság iránti tiszteletnek, a komoly munkálko-dásnak magvait. A modern tanrend szer egyik legszebb alapeszméje, hogy a tanuló morális eszközökkel vezetettik a cél felé. De ezen morális eszközöknek csak akkor van értékük, ha azoknak becsét a közönség is fel fogja s azért a becsületértésre való hivatkozásnak a közvéleményben kell nyilvánulnia. Minden művelt embernek, minden állampolgárnak hivatása ma — ha csak látásköre nem ter-jed túl a Mecsekken — az ifjuság nevelésétét szívén hordani s az, ki e hivatást szándéko-san rosszul teljesíti, ki az ifjuságot egyéni célok és igen gyakran már magokban véve aljas szenvedélyek eszközévé törpíti, ki ellen-sége a vallásos viseltre gyakorlandó szigorú felügyeletnek, kik a fiatal emberben a ren-detlenséget simogatják, vagy túlságos külte-kezések és hiúsággal legyezgetésével szívükben elérhetetlen vágyakat és meghasonlást hite-nek el — mindezek vétkeznek a haza ellen és részesei az ezen hibák és bűnök utain előforduló azon rémes eseteknek, minő a minapi volt.

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Régi dal.

*Kis leányka, félig kinyílt
Kicsi piros rózsabimbó,
Olyan derült, olyan kedves,
Széjaacska oly mosolygó.*

*Napsugártól, harmatgyöngyötől
A szép bimbó üde, bájos,
Mennyi reményt köt az anya
Bimbójának kinyíltához.*

*Szeretettel dédelgeti,
Gondos kézzel ápolgatja,
Szívét, lelkét mig csak lehet,
Önmagának fogva tartja.*

*Hogy örüljön, mosolyogjon,
Mit nem tesz az anya érte,
A tövist is — pedig hány volt! —
Önkézzel mind kitépte.*

*. . . Kinyílt már a szép bimbó,
Búska virág lett belőle . . .
Mért nem örül most az anyja?
Mért hull olyan sokszor könnye?*

*Régi dal az! Ily virágnak
Nincsen helye anyja mellett,
Elvágják a nagy világba,
Hol szerencsét, üdvét lelhet.*

*S megtalálta könnyű szerrel,
Fény és pompa van körötte . . .
Mily szerencse! — a jó anyja
Szegény szívét összetörte!*

Keten.

Népfelkelő-tisztjelöltek.

A „Pécs” eredeti tárcája.

Népfelkelő-tisztjelölt! Nincs most ennél nép-szerűbb szó Magyarországról. Legfeljebb a „kép-viselőjelölt” szó versenyezhetne vele, de hogy siker-rel e, az, legalább szerintem, nagyon kétséges és általában is: könnyen megítélhető; mert mig képvise-lőjelölt annyi van, mint a bűn — e magyar speci-alitás t. i. — különösen így választások közeledtével ugy terem nálunk, mint nyári eső után a gomba — ngy, hogy háromnegyed részökre látatlanul rámond-hatjuk, hogy „selejtes”; addig a népfelkelő-tisztjelöl-tek kevesebben vannak, mint a mennyi kellene, azaz: rájuk igazán el lehet mondani, hogy nagyobb bennök a kereslet, mint a kínálat; ehez járul, hogy a kép-viselőjelöltek közül átlag csak minden 3-ik, 4-ik válik be — olyan, a milyen — honatyának, mig a népfelkelő tisztjelöltek — minthogy okvetetlen szük-ség van rájuk — csaknem kivétel nélkül ki fognak nevezetni; mely körülményeknek legegyszerűbb nem-zetgazdasági következménye az, hogy a népfelkelő tisztjelölt az oly értékpapirhoz hasonlítható, melyről azt szokták mondani, hogy „biztos befektetés”; mig a képviseelőjelölt „kétes vállalat,” mely idővel jöve-delmezhet ugyan, de mindenesetre reá kell fizetni.

Csak az a különös, hogy erre a „biztos befek-tetés”-re aránylag oly kevesen vállalkoztak. A jelent-kezők még csak tisztességes számmal voltak, de mikor a behívók megérkeztek — hát igen soknak elődött a boeszkorszija, még olyanoknak is,

kiknek dődösük sarkant yus es iz mában lép-tetett át e tejjel-mézzel folyó (régí idokról szölok, kérem!) ország határát. No, de annyi a mennyi még is maradt s miután a közmondás is azt tartja, hogy „ha nem esordul, cseppen” — ne zúgóljunk, hanem nyugodjunk meg az eredményben annyival is inkább, mert azon nár a jégeső sem változtathat, lévén a Baranya-, Tolna- és Somogyvármegyékből a f. hó 12-én kezdődött gyalog és lovas tanfolyamra vállal-kozik száma 34, mely számból 15 a gyalogosokra, 19 a huszárokra esik.

De hát kik is azok a népfelkelők, kérdi a ki-váncsi olvasó. Kik? Hát, édes Istenem, mi! Vagy, ha még közelebbi meghatározást kívánsz, csak azt mondhatom: menj ki az utcára s ha látsz teljesen kébbe bujtatott honvéd bakát, ki katonai mivoltáról komolyan meggyőződve kopatja az „extra-bak-kaucs”-ot, vagy vörös nadrágot, barna atillás hon-véd kö z huzárt, kinek arcáról azonban a „gentry” ugy lesugárzik, mint a rezes fringióról az ősi dicső-ség — bátran ráfoghatod, hogy népfelkelő; nem fogsz csalódní.

Nem volna teljes ez a kis firka, ha ide nem ígtatnám egyenként is azok neveit, kik a hazaért még egy kis népfelkelő-tisztességre is készek; ezek: a gyalogságnál: Ballus Zsigmond dr, Beretvási Sándor, Benke Károly, Börzsöny Béla, Braun József, Feiler Mihály, Homan Ferenc, Jugan Gusztáv, Ker-bolt Ferenc, Kötsön Lajos, Nagy Gyula, Reeh György, Svastits Zoltán, Zold Sándor dr; a huszároknaál: Bogyay Emil, Bun Aladár, Egerszeghy Kálmán, Jesz-szenszky Imre, Jeszenszky Antal, Kammerer Miksa, Kurcz István, Mihajlovits, Náráy és Ney urak, ifjabb Nagy Ferenc, Nádosy István, Stefaich Pál, Szeiczey Emil, Szakall Mihály, Tallán Zsigmond, Trempacher és Warga urak, kiknek most három hétig az új honvéd-laktanya és a Lakits-Kaszárnya az ő Mekká-jok, hol napi 7 órai idő alatt, e mint Zsigorszky ör-

nagy és Liedman hadnagy, amott Merkenberger és Zsulyevits főhadnagyok szakavatott, nemesen huma-nus, de azért katonásan pontos, lelkiismeretes, sőt önfeláldozó oktatása mellett sajátítják el a szükséges ismereteket — ugy gyakorlatilag, mint elméletileg — dióhéjban.

De minek irjam tovább! A vége ugyis csak az, hogy ádvós dolog volt a népfelkelést törvényenl ítésteníteni és a tiszti tanfolyamokat megnyitni. Amaz által a honvédelmi kötelezettség a legszeleőbb mér-tékben kiterjesztetett, emennek révén az értelmiségi osztály egy nevezetes része, mely eddig — különféle okokból — oly távol esett minden katonaságtól, mint Makó Jeruzsálemtől, önként megismerkedett a katonai tudományok alapelemeivel. A józan ész hozza magával, hogy az így megszerzett ismeretek el ne hanyagoltassanak; ellenkezőleg; tovább fejlesztesse-nak, mi ha bekövetkeznek — s ez alapon remélhető — okvetlen a katonai szemlelnek nemzetünkben való felébredését és érvényesülését, a katonai pálya meg-kevelését fogja maga után vonni, mire — valljuk meg — már most is csaknem oly égető szükségünk volna és van, mint a falat kenyérre.

De ha, mi fel sem tehető, e tanfolyamoknak nem is lenne meg ez eredményök, az bizonyos, hogy a tisztjelöltek hozzásszoknak a korai felkeléshez, bele-gyakorolják magokat a menetelésbe, a fegyverfogásba, miközben porosak lesznek és szurtosak, ugy, hogy háromezoros adag szappant kell fogyasztaniok s ez által fejlesztik a hazai kultúrát, mert tudvalevő do-log, hogy minél több szappant fogyaszt valamely állam, annál magasabb műveltségi fokon áll; nem is szólva arról, hogy e tanfolyam egy csomó embert subordiná-cióra fog szoktatni s végős következtetésén ez se kicsiség, mert a subordináció van meg bennünk leg-kevésbé; e nélkül pedig nemzet nagyot nem alkothat.

Csörgő Sipka.

Ébresztjük fel a társadalom morális erejét, hogy megérkezze, kiírta a dezorganizáció elemeit; ne rösteljünk nemzetünk érdekében mindenütt és mindenben a becsület, az isteni és emberi törvények megtartása, követése érdekében hatni, buzgólkodni és — ha kell: küzdeni is.

Igy tűnik el majd csak lassan-lassan a mult heti s az ahhoz hasonló rémes tethek árnya; a tanulságokat mindenki felsorolhatja, okulni azokon lehet és kell is!

A választások. A lapok — itt is, fent is — a legellenetesebb kombinációkat közlik a baranyamegyei választásokra nézve. Mi élénk figyelemmel kísérjük a megyének a választásokra vonatkozó mindennemű jelenségeit, de tényleges megállapodásokról eddig szó sincs; mert még a pártok egyike sem szervezkedett s a mi főleg a szabadelvű pártot illeti — a jelöltjeire vonatkozó kombináció ma még csak találgatás. Csak annyi áll, hogy a párt lehetőleg minden kerületben s ott mindenestre, hol a sikerre kilátás van, jelöltet állít, ha előbb, ha utóbb, a mint éppen a viszonyok megkívánják.

A vidéki színészet országos rendezésének ügye ismét napirenden van, mert az eddig ez ügyben alkalmazott rendszabályok nem vezettek sikerre s a szingizmatikus bukásai, valamint a trupp-szövetkezők szervezetenlensége miatt a vidéki színészet teljes bomlásban van. Mindennélen panasz hangzik, a válság tetőpontra hágott s ha a jelen szervezetenlenség még csak rövid ideig is türeket, a vidéki magyar színészet nemzetiségi és kulturális hitvátsa nagyon is problémakussá válik. Hogy mily zilált állapotok vannak, szolgáljon a színészet magán szakközlönyének e stílygyakorlata bizonyítékul: „Békésre m. hó 22-én érkezett meg az Aranyossy Gyula művészetére alatt álló 20 tagot számláló színtársulat s a „Jó Fülöp”-pel kezdte meg előadásai sorát... megjegyezzük, hogy ezt a darabot az igen tisztelt konzorcium 10 p t a.” Vagy: „Gáspár Jenő husvét-vasárnapra visszalép az igazgatótól. Csak hulljon a fergése. Ez az ur is azok közé tartozott, a kik a zsebekre nézve nagy eszmé-zavarban tündökölnek... c s e n t.”

A latin nyelv a reáliskolában.

A reáliskolák fejlődési folyamatában új korszakot nyit a vallás és közoktatásügyi miniszteriumnak legújabb rendelete, melyvel életbe lépett a reáliskolákban a latin nyelv oktatását s kiadja a szabályzatot, mely meghatározza az oktatás módját és célját.

E szabályzatnak lényeges pontjai röviden a következők: A reáliskolákban a latin nyelv rendkívüli tanításának célja az oly reáliskolai tanulókat, kik a középiskoláról szóló 1883. évi XXX. törvények 26 ik §-a alapján a reáliskolai érettségi vizsgálaton felül tudomány-egyetemre jogosító latin nyelvi vizsgálatot kívánnak tenni, ebből tanulmányaikban elősegíteni. Ezen latin nyelvi tanulmányban csak az V. osztálytól kezdve vehetnek részt a tanulók és csak az olyanok, kik eddigi reáliskolai kötetelmeknek jól megfeleltek. A latin nyelvi tanulmányban már részt vevő oly tanulók, kik reáliskolai tanulmányaikban bármily tekintetben hátramaradást tanúsítanak, a latin nyelvi tanulmányból azonnal kiltandók. Maga a tanítás négy évfolyamra oszlik: ezek elsőjében heti 4 órában, a többi háromban pedig 3-3, tehát összesen 13 órában tanítják a latin nyelvet. Az első évfolyam tárgya az alakban s az egyszerű mondat, a másodiké a mondaton folytatódó és szemelvényes olvasmányok, a harmadik és negyedik évfolyam tárgyat pedig költői és prózai olvasmányok képezik Sallustius, Cicero, Vergilius, Tacitus és Horatius műveiből, de úgy, hogy a próza-írókra nagyobb súly fektetendő, mint a költőkre. Minden évfolyamban a tanév végén az igazgató elnöke alatt a latin nyelv tanára vizsgálatot tart, ennek sikerétől függ a magasabb évfolyamba való föllépés. A nyert érdemjegy a tanuló bizonyítványába mint rendkívüli tantárgy érdemjegye bevéteket.

E végzett tanulmány alapján s az ezen szabályzat 2-ik pontjában körülírt követelmények tekintetbe vételével történik azon érettségi vizsgálat, mely a középiskoláról szóló törvény 26. §-a értelmében a reáliskolai végzett ifjakat a tudomány-egyetemre, illetőleg ennek jogi és orvosi karaiba való belépésre jogosítja.

A vallás és közoktatásügyi miniszter a folyó évi 8296. sz. a. kelt rendeletével egyelőre tíz állami reáliskolát jelölt meg, mint olyant, a melyekben a latin nyelvi oktatás, illetőleg ennek első évfolyama, már a legközelebbi 1887/8-ik tanévben meg fog kezdetni. Ez intézkedések a következők: budapesti II. és V. kerületi, pozsonyi, sopronyi, pécsi, kassai, nagyvárad, aradi, temesvári és szegedi állami reáliskolák.

Ez intézkedésnek mindenesetre messzeható következményei lesznek. Igaz ugyan, már a középiskoláról szóló törvény megadta a reáliskolai tanulóknak a jogot, hogy ha érettségi bizonyítványukat pótlólag a latin nyelvből tett vizsgálat által kiegészítik, akadálytalanul beiratkozhatnak az egyetem jogi és orvosi karaiba. Azonban minthogy az illetők latin tanulmányaikkal tisztán magántanulással voltak utalva, a mi sok fáradsággal és költséggel járt: e kedvezményre csak vajmi kevesen élhettek s a reáliskolák tanulóit előtt tényleg az egyetem kapui zárva maradtak. Az újabb intézkedés megszünteti ezen akadályt. A reáliskolai jogkörre tetemesen támaszt s növekedni magában a reáliskolában kényelmesen és ingyen előkészülhetnek a jogi és orvosi tanulmányokra. A görög nyelv, mely iránt nálunk oly csekély a rokonszenv, ezáltal mellesleg lesz, mert a ki akarja, a reáliskolában kikerülheti tanulását s heti 13 óra latin tanulmányával — összesen jogotva a 4 évi tanulmány óraszámait — ugyanazon szakmai szerzi meg, mint a gymnasiumi tanuló, ki heti 49 latin óra mellett még heti 19 óra görög tanulmányt követhetetlen foglalkozni. Miltán várhatjuk, hogy a magyar nép azon konzervatív tulajdonsága, mely szerint idegenkedik az újabb intézkedésektől s fíait csak azért küldi gymnasiumba, mert az apák is oda jártak, most meg

fog történi. Hiszszük, hogy a megszokás hatalma helyet fog engedni a hasznosság elvének; mert hiszen azon szülő, ki gyermekét a reáliskolába küldi, ezáltal föl lesz mentve azon gondtól, hogy fia számára már gyermekkorában pályát választson: s az mindenestre a reáliskolák tanulóinak szaporodását fogja maga után vonni.

Sokkal fontosabb a miniszteri intézkedésnek azon intézkedése, hogy a reáliskolákban nyert természetudományi és modern nyelvi ismereteket beviszi az orvosi és jogi szakoktatásba. A gymnasium s a reáliskola növendékei közt verseny fog támadni és ki tudná tagadni, hogy a reáliskola tanítványai előnyösebb ismereteket visznek magukkal. A természetrajz, természettan s különösen a vegytan bővebb ismerete — mely utóbbi a gymnasiumban mint önálló tantárgy nem is szerepel — nagy haszonnal lesz értékesíthető az orvosi szakoktatásban, továbbá a német és francia nyelv és irodalom ismerete — mely nyelvek közül a gymnasiumban a német nyelv csak kisebb órászámmal, a francia nyelv pedig mint rendszerint tanítvány nem tanítatik — oly előnyt fog biztosítani egy az orvosnövendékeknek, mint a joghallgatóknak, hogy szakmájuk látóköre hasonlíthatatlanul tágasabb lesz, mint az antik világnézetekkel táplált gymnasiumi növendékeknek.

Másrészt azonban e megindított reform korántsem jelzi az egységes középiskolát. Voltaképpen mindkét iskolának, egy a gymnasiumnak, mint a reáliskolának más-más célja van s valamint a gymnasium első sorban az egyetemen, úgy viszont a reáliskola főképen a joggyógytani s a természetudományi mennyiségtani tanulmányokra készít elő. A valódi egységes középiskola manap úgy nálunk, mint a külföldön még csak akadémiái vitatkozás tárgya s még vajmi sokáig megoldatlan kérdés marad. Másrészt azonban tény, hogy a fenti intézkedés, mikor az egyetemet a gymnasium kikerülésével megnyitja, a humánus irányú oktatás jelentőségének csökkenését s a reális irányú irányt jobbra terelgetésért jelenti. Ez által ki van mondva és el van ismerve a reális iránynak egyenjogúsága a humánus iránynyal. A törvény igéje most tényleg életet nyert.

R. G.

Egy uszora-per.

Tegnap egy uszora-per tárgyalatott törvény-székünk előtt — a második az 1883. évi 25. tcikk életbe léptetése óta. Horváth Imre, a reáliskola volt hivataloszója és Hofbauer János, a József-utcai zálogház üzlethez vezetője ülték a vádlottak padján, közvetlen idézés folytán.

Bizonyos körökben nagy érdeklődést keltett a per, részint mert társadalmi bajról van szó és az uszora elleni fellépés a hirbért Hay esete óta nem kevés népszerűsége tett szert; másrészt a panaszok intelligens állással, fix fizetéssel bíró emberek, a kíváncsiság tehát kielégítést várt arra a kérdésre: miként volt ezek szorultsága, vagy könnyelműsége, vagy tapasztalatlansága felhasználható, miként és minő körülmények között kerültek az uszora há-lyába?

Az uszora-törvény oly időben hozatott, midőn e társadalmi fekély: az uszora, íjesztő módon pusztított az országban s nemcsak ügyszólván patentirozott uszorasok fosztogattak, hanem alig volt a közepes-tályban tőkepenés, ki tizenkét percentsen alul forgatva volna pénzt, óriás csapást mérve ez által a kisbirtokosok, a földművesek s a kisebb fizetésű hivatalnokokra. Törvényhozáskunk áthatva azon meggyőződéstől, miként az uszora pusztította ellen csak szigorú büntetőjogi repressio képes hathatós óvószert nyújtani: a hitelkereső személy szorultságának, tapasztalatlanságának, vagy könnyelműségének nyereszkelészekkel való felhasználását egész kiterjedésben mint az uszora véttségét helyezte büntetőjogi sankció alá és egyuttal a kamat maximumot is meghatározta.

E törvény valóban áldásos volt, mert az uszora megszünt nyílvános üzlet lenni és a titokban, álarc alatt működő uszorasok száma is tetemesen apadt; bátran mondhatjuk: veszendőben van.

Nemcsak nálunk, de az egész országban igen kevés eset került a büntető bíróság elé és bár van azon nézetnek is alapja, hogy — rendszerint intelligens emberek kerülnek a háliba, azok nem tudják állásuk és társadalmi helyzetük veszélyeztetése nélkül bajukat nyilvánosságra hozni, vagy viszont az uszorasok rendszerint ügyes, furfangos emberek, kik elszökik utjukból a terhelő bizonyítékokat — mégis sokkal elfogadhatóbb az, hogy az uszora-perék fogyatkosságát a törvény életbeléptetésének köszönhetni, mert uszoralval többnyire oly emberek foglalkoztak, kik minden nyereszkedési vágyuk mellett is tartanak attól, hogy a királyi ügyészszéggel összekötésbe kerüljenek.

Megyékünkben, városunkban nagyon megfogyott az uszorasok száma és az az egy pár ember, ki e gyalagatos mesterséget izz meg — csakhamar elpusztul, mert lépten nyomon látjuk: hogy megnehezült rajtuk az Isten keze és azon a pénzben bizony nincs áldás. De megkevesbedett üzletük a másból nyert könnyű hitelnyújtás által, a most divó, amannál nem kevésbé veszedelmes váltónyargalással, melyet ma már az egyszerű földműves is ismer, hiszen annyi a mindenféle apró pénzintézet, hogy számát se tudni és hogy nem Fay András gondolkozása szerint munkálkodnak, az is bizonyos.

Intelligens emberek jelentették fel a vádlottakat. Jól tették, hadt itéljen a törvény szigorja felettük, vagy sujtja a társadalom karhozható szava. Meg kell bízni az ily, vagy úgy a szivtelen, lelketlen pharizeusokat, kik embertársak szorultságát, szűkölködését, botlását szákmányolják ki.

De az éremnek másik oldala is van és ez az, hogy az uszora áldozatai is ritkán érdemelnek elnézést, vagy részvétet; nem martyrok ők és ha azok, maguk, önhibéjük tették azokká; mert az uszora igénybe vélelnek — elenyészően kevés kivétel nélkül — könnyelműség, számolni nem tudó gondatlanul s az oka. Am ildózzuk az uszoral, de ne szepit-sük és ne támogassuk a könnyelműségeket, a hivalkodást, a taktarón tul terjeszkedést, a kártyázást, ivás szenvedélyt, vagy az uszoraladás szélhámoságát. Mig a társadalom megtüri ezeket, sőt az ilyenek barátságát dedelgeti, mindig lesz uszora, bármiként pusztítjuk is; de ha a társadalom érezeti velük a fölénységét, vagy az uszoraladás szélhámoságát, pusztulni fog az uszora, mert nem lesz mezeje, nem lesz szákmánya.

A bünper tényállását elmondjuk röviden.

E perjesy Kálmán tanfelügyelősi tollnok panaszolja, hogy 1886. július havában megszorulva,

Horváthtól 40 frtot kért és kapott is havi 1 frt 80 kr, vagyis ötvennégy százalékos kamattal, zálogul adván fizetési ívét és nyugtatót. Horváth azt mondotta volna, hogy a pénz Hofbauer kölcsön.

Martelet Agoston főreáliskolai tanár panasza: 1880-ban megszorultam és Horváthhoz fordulván, 255 frtot vettem fel különböző időben s adtam 1 drb 50 frtos, 1 drb 100 frtos, 1 drb 75 frtos és egy drb 30 frtos váltót, fizetvén mind-mind forint után 5 krt havonként, vagyis hatvan százalékos és így hat év alatt a törvényes 8 százalékon felül 999 forintot. Mult év november 2-án Horváth beismerte 2 tanu előtt, hogy 60 percents kamatra adta a pénzt, sőt azt mondta, hogy mások még többet fizettek, elővette jegyzékét és felemlítette, hogy az állami tisztviselők 60, a megyeiek 50 százalékra kapnak kölcsönt; hogy Gáspár János (ismert jó madár) még többet vesz Visszaköveteltem váltóimat és 653 frt túlfizetett pénzemet de ő azokat — mint előadta — azért nem adhatja és térítheti vissza, mert Hofbauer-nél, Malmosnál (régii firma!) és Herculán vannak.

Imrei János nyug. reálisk. tanár panasza: 1605 frt 34 krt vettem fel Horváthtól különböző időben 1884-től kezdve és fizettem 48 percents kamatot.

Horváth Imre vádolt elismeri, hogy adott közvetítéskép pénzt a panaszolóknak, a pénz Hofbauer adta neki értekesítést végett. A kamatra nézve tagad, csak azt ismeri el, hogy némi fáradsági díjat kapott, mennyit, azt nem tudja. Pikánssá lesz vallomása azon mese által, melyet feltalált annak menteségére, hogy miért tett ilyet valomást Martelet tanár előtt; azt mondja ugyanis, hogy Martelet ur cselet használva, francia úrmóssal kinalta, mire rossz lett s a deus ex machina módon előjövő tanuknak, mit, nem vallott kábultságában, nem tudja. E mese képezi a Horváth elleni vágalmazati vádnak alapját, mit Martelet indított ellene.

Hofbauer János vádolt elismeri, hogy ő Horváthnak pénzt adott forgatásra s ezért Horváthtól 24 százalékos huzott, kevesebbre is adott volna, de Horváth önkényt adta e nagyobb kamatot.

A királyi ügyészség az uszoralású üzletszerűségeit beigazolvá látván, a vádlottak beismerése alapján közvetlen idézést kért és ez a tszék által el is rendeltetett.

A tárgyalás mitsem változtatott az itt előadott tényálláson.

A tárgyalásnak egyes részeit, érdekesebb mozzanatait ezuttal külön nem méltathatjuk, mert a tárgyalás egész napon át folyt és az ítélet sem mondatott ki.

A kir. ügyészséget Hanny Elk kir. alügyész képviselte, magánpanaszosok képviselője dr Kereky Mihály, a védők: Simon F. János és ifju Némethy József ügyvédek. Valamennyien nagy aparatussal járultak hozzá a per anyagához.

Bármint duljon is el az ügy, nyilvánosságra hozatala üdös hatású lesz és méltán megérdemli a közérdeklődést.

— Megyei közgyűlés lesz f. hó 18-án délelőtt 10 órakor. Tárgysorozat:

I. Évnyelvényes jelentések és kormányrendeletek. 1. Alispán évnvelvényes jelentése. 2. Kijelölő választmány megalakítása. 3. Két megüresült arvaszki jegyzői állásnak választás utján leendő betöltése. 4. Belügyminiszterium leirata a csendőrségi létszámának meg nem szaporíthatása tárgyában. 5-9. Miniszteri rendeletek.

II. A llandó választmány jelentései. 10. A szervezési szabályrendelet módosítási tárgyában. 11. A közpénzügyi pénztári kezeléssel alkotandó szabályrendelet tárgyában. 12. A fegyelmi eljárás megelőző vizsgálat elrendelése után hivataláról lemondott választott tisztviselével szemben követendő eljárásról alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. 13-16. Kijelölő megyei alpok számadása tárgyában. 17. A siklósi-trinitási utvonali kiépítése tárgyában. 18. Német-Boly községben behajthatatlanná vált közmunkaváltás határolás tárgyában. 19. A monostor-szt.-istváni megyei utnak a beremend-dárdai utig való kiépítése tárgyában. 20. Belye, Kopaes, Daróc, Laskó, H. Szöllös, Sepse és Keő községeknél a helye-batnai ut kiépítése érdemében benyújtott kérelmek tárgyában. 21. A megyebeli gyámoltak és gondnokoltak épületei tűzkár ellen való biztosítása ügyében az I. magyar ált. biztosító-társaság által a belügyminiszteriumhoz benyújtott kérelem tárgyában. 22. Hesz János r. göröcsönyi r. k. tanító nyugdíjának megállapítása tárgyában. 23. R. Göröcsönyi községben megejtett községi bíró és h. bíró választás elleni fellebbezés tárgyában. 24. Szabolcs község által az ottani temető kibővítése iránt hozott határozat ellen benyújtott fellebbezés tárgyában. 25. A volt deveseri — most már a m. gyámpezsztárban felmerült 143 frt tőke és járulékaiból állu hiánynak a tartalékalapból leendő megtérítése tárgyában. 26. Duna-Szekes község képviselő-testülete által a községi fuvarozás bérbeadása iránt hozott határozat elleni fellebbezés tárgyában. 27. Dráva-Szabolcs község 1881-1883. évi, a helyszínen átvizsgált számadási tárgyában. 28. Vókány község 1883-84. évi, a helyszínen átvizsgált bírói számadási tárgyában. 29. A külső letelek változásai idejének miként leendő megállapítása tárgyában. 30. Kormaci zárók megállapítása iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 31. Csérkut közpénzügyi bírtokosai tulajdonát képező italmérsi jognak a politikai községi tulajdonából leendő átadása tárgyában. 32. Lovaszhetény és Varasd községek által egyrészlő, másrészlő a pécsvárad alapítványi urodomal között a községi pótdó iránt kötött szerződés tárgyában. 33. Ellend község által ingatlan vétel iránt kötött szerződés tárgyában. 34. Izsép, Doboka, Szabar, Szabar, Rác-Göröcsönyi és Somherek községeik 1886. évi számvévelel felülvizsgált szegényezsztári számadásai tárgyában. 35. Községek számadásai.

III. Igazolól választmány jelentései. 36. A megyei bizottság kikészítése tárgyában.

IV. Biráló választmány jelentései. 37. A villányi kerületben, 38. a bakonyi kerületben, 39. a nagy-váti kerületben, 40. a h. hetényi kerületben történt m. bizottsági tag választások megismisítése tárgyában.

V. Kijelölő választmány jelentései. 41. Számonkérő szeki jegyzőkönyv.

VI. Tisztí jelentések. 42. Siklósi főszolgabíró jelentése néhai Labrenc Mihály után Harkány községben fennmaradt közmunkaváltás-tartozás leírása tárgyában. 43. Szt. Iórcini főszolgabíró jelentése Nagy Adam bogdásai lakos f. e. közmunka lörzo-

sának elengedése tárgyában. 44. Szt. Iórcini főszolgabíró jelentése Kisfalú Dániel selleyi lakosnak elbüllött egy drb lova után a f. e. közmunkaváltás elengedése tárgyában. 45. Pécsi főszolgabíró jelentése Szabolcs község f. e. közmunkaváltásának elengedése tárgyában. 46. M. arvaszki jelentése Strahl Simon árvtári adós ellen folytatott perben felmerült és fedezetet nem nyert bélyegköltségek a gyámptári tartalékalapból leendő megtérítése tárgyában. 47. Ugyanannak jelentése a szubriki, most már m. gyámpezsztárban felmerült hiánynak a gyámptári tartalékalapból leendő megtérítése tárgyában. 48. Alispán jelentése a baranyavári járásban ideiglenesen helyettesítve volt Bauer Zoltán siklósi járási közg. gyakornok fuvarszámla tárgyában. 49. M. arvaszki jelentése Meződó elhalt Szabó Örsze hagyatéká ügyében folytatott perben felmerült és fedezetlen maradt költségeknek a m. gyámptári tartalékalapból leendő utalványozása tárgyában. 50. Hegyháti járási főszolgabíró jelentése Tiszold András volt vaszari községi tanító nyugdíjára vonatkozólag kötött egyszéknél a jóváhagyással leendő ellátása tárgyában. 51. Pécsi járási főszolgabíró jelentése a h. hetényi bíróválasztás ellen benyújtott fellebbezés tárgyában. 52. Mohácsi járási főszolgabíró jelentése a Csele patakon levő malmok rendezése tárgyában. 53. Alispán jelentése a vármegyei tulajdonát képező mágoosi megyeháznak eladása tárgyában. 54. M. arvaszki jelentése átal Lositz János ellen folytatott perben felmerült és fedezetet nem nyert ügyési költségeknek a gyámptári tartalékalapból leendő megtérítése tárgyában. 55. Baranyavári járási főszolgabíró jelentése Magyar-Bily község, egy Pilug János és Kresz Jakab m. bolyi lakosok közt 1860-ban létrejött adás-vételre vonatkozó pótlások tárgyában. 56. Mohácsi járási főszolgabíró jelentése a somberekai körösvizetéseinek felemelése tárgyában. 57. Arvaszki jelentése a gyámptári kamat-kulcs tárgyában.

VII. Törvényhatóságok levelezései. 58. Vasvármegyei megkereső levele a Románával kötendő vám- és kereskedelmi szerződés tárgyában.

VIII. Folyamodványok. 59. Néhai Fejér István volt megyei utbiztos özvegye, Szűl. Krausz Sarolta kérvénye férje 1/4 évi fizetésének halálzási negyed című leendő kiadása iránt. 60. N. Svarcer Ferenc volt pécsvárad járási utbiztos özvegyének kérvénye a halálzási negyed kiadása iránt. 61. Az országos magyar iskolaegyesület kérvénye a Fiume című lap pártolása iránt.

Hirek.

Adófelszámolási bizottsági elnökök. A III. oszt. kereseti adó felszámolási bizottságának elnökül a belügyminiszter által Krausz János és Mihal. kir. tanácsos, helyettesül pedig Otczka Géza földbírtokos nevezetett ki.

Az adókövető bizottság a folyó, vagyis a következő három évre Bodó István ügyvéd elnöke alatt Blauhorn Antal, Krausz Simon, Weidinger Ferenc és Fischer József urakkól állított össze. Az előnkéntek még nem készek s így a kivetés csak június hó végeig fog megejtetni.

Kinevezés. Lakits Ferenc dr. posta takarékpénztári számvizsgáló ideiglenes minőségű számtanárként nevezetett ki.

Gadgatiszti váltás. Kiss Jenő köröcsönyi káptalani urodomalispán hasonló minőségben a székesegyház esztergái urodomalispán ment, helyére Molnár Dónes végzett gadgatiszti nevezetett ki. — Valkó József, a Festetich-féle eszterói urodomalispánja átment a Biedermann-féle hobbi urodomalispánra.

A vártemplom festéseiről serényen dolgoznak, a tetőzet kész s a körveket most festik; Hotz és illetve a magyar festők még nem jöttek meg s valószínűleg a kápolna fülkének általuk történendő kidolgozása a jövő évre marad. A husvét napok után megjötték Bamberger diszitiszti építész Belsőbi, hogy a festést, és Schmiéd császári építészeti főtanácsos és vállalkozó, hogy az építkezést ellenőrizzék. Nagy erőmegtévesztés mellett kilátás van arra, hogy a vártemplom a jövő évi őszére teljesen elkészülhet; a nagyszemű mű bizonyára nemcsak az ország, hanem a külföld érdeklődését és csodálatát is fel fogja keleteni.

A gyalgajörök tisztántartása tárgyában alkotott városi szabályrendelet kormányhatóságilag jóváhagyatott.

Gyászir. Rédei (Réder) Tivadár szép képzettségű építész mérnök hosszas szenvedés után Gödöllőn elhunyt. Kora elhunytát özvegye: Korniss Flóra és két kiskoru gyermeke siratják; de a gyász eset itt is nagy részvétet keltett, mert a boldogult egyetlen fia volt néhai Réder Vilmos volt törvényes bírónak s anyja után a Lechner családdal állott közel rokonságban. Áldás emlékének!

Az illetékegyenérték a városra helytelenül és igen terhelővettétn ki, ez ellen a város felszámolással élt s e felszámolásnak a pénzügyi közigazgatási bíróság helyt adott. A teher, melynek viselése alól városunk így megmenekedett, igen tekintélyes, közel 2000 frtra rug.

A régi színház. Mint olvasóink tudják, a rendőrség — egy vegyes bizottság véleménye alapján — azt a határozatot hozta, hogy a régi színház színelőadások tartására alkalmatlan s míg az előir javítások meg nem történnek, a színház bezárását rendelte el. Ez ellen a tulajdonos a városi tanácshoz fellebbezett; de a tanács határozata késétt, mert a tulajdonos a ház megvétele végett alkudozásba lépett a várossal. Most végre meghozatott a másodikok határozat, mely a rendőrséget helybenhagyta. Ez ellen a tulajdonos, vagyis inkább a gondnok ismét fellebbezett s most már a kérdés a belügyminiszteriumnál nyer — remélhetőleg végleges — elintézés.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara módosított alapszabályait beterveztette a városi tanácshoz a kormányhatóság helybenhagyás kieszközölése végett.

A pécsi ipartestület a Megye-utca sarkán levő Freyler-féle házban bérhelyiséget vett ki, mely rövid idő alatt betenékent 3 este nyitva álland a tagok előtt. Egyuttal — igen helyesen — elhatározatott, hogy ott egy könyvtár fog létesíteni a tagok önképzetésének és szellemi szórakozásának előmozdítására, mely is lapunk utján felhívatik a nagy közönség, hogy a jó ügy előmozdítása érdekében felesleges könyvekből juttassanak egy részt a testületnek. A legcsekélyebb nyelmen ajándék is hálás köszönettel fogadtatik. — Egyuttal kijelentjük, hogy a nevezett célra könyvadományokat szerkesztésünk is elfogad.

Halálozás. Lázits Lászlóné született Cvetkovics Mária meghalt Bogdásán 35-ik évében.

Ki a vivát? Az ipar- és kereskedelmi kamara elnökeinek választása rövid idő múlva meg fog ejteni s már is élénken foglalkoztatja a választás az érdekelteket körök, bár a korteskedés most még csak függőny mellett történik. A választó bizottsági tagok egyrésze, főleg az iparosok, az eddigi elnök: Ráth Mátyás érdemes polgártársunk mellett buzogolnak; a nagyobb és önállóbb tevékenységet kifejtény akarák pedig Littke József bornyagkereskedőt öhajják megválasztani, mert erélyétől és ismeretétől a kamara intenzívbb működését várják. Ha az érdemet vetjük mérlegre: bizony nehéz a választás. Az alelnöki székre eddig Schapringger Joachim az egyedüli jelölt.

A pécsi atletikai klub folyó április hó 18-án (hétfőn) d. u. a tornacsarnokban rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyat az igazgató választmány jelentése s klub eddigi működéséről, indítványok és előterjesztések fogják képezni, a melyre a rendes és pártoló tagok meghívattak. (Vendégek szívesen láttatnak.)

Nagy szalonka-vadászat volt március 25 ikétől f. hó 3-ig a baranya-selyei Draskovich-féle uradalomban, melyen résztvettek a házgazdán: Draskovich Iván grófné és nejei kívül — Draskovich József gr., Erdődy Rudolf gr., Berchtolsheim tábornok (Pozsonyból), Brandis gróf és neje született Bombelles grófné. Eljeleztett 117 darab szalonka.

Sásról írják nekünk, hogy e hó 24-én fog Czieder Akos, a függetlenségi párt központi végrehajtó bizottsága által összehívandó népgyűlésen képviselőjelöltül kiküldetni, mire azonnal megtartja programbeszédét, délután pedig Mácson lesz az ünnepélyes fogadtatás. A központból is érkeznek vendégek, valószerűleg Orbán Balázs is megjön. Tudósítónk szerint a jelölt általános népszerűségnek örvendő s így megválasztása bizonyosnak látszik.

Felfedezett hamisító. Kótay (azelőtt Kohu) A. Antal volt ügynök (nehai Steiner Lipótnál) a pécsi központi takarékpénztárba 1 frtot levelet el és az erről szóló könyvecskét a legprimitívbb módon 100 frtra hamisítván, ezt Orbán Imre cipésznek adóssága fejében elzálogosította és aztán, mint a ki dolgait a legjobban elrendezte, városunkat elhagyva — ismeretlen vidékre költözött. Orbán meg akart győződni a könyvecske valódiságáról s bement a takarékpénztárba, hol a hamisítás azonnal konstataitott. Az ügy az ügyészségnek adott át.

Athelyezés. Kantz Kálmán hercegszöllősi póstamester saját kérelmére Zákányba helyeztetett át.

Városunk közegészségi állapota március hóban — a tisztí főorvos jelentése szerint — kissé javult; február hóhoz viszonyítva úgy a megbetegedések, mint a halálozások száma — meghalt februárban 94, márciusban 82 — apadt. Himlő 7 esetben fordult elő. A beoltás — ismételt — 4300 egyénen esz közöltetett; ezen kívül a közönség is tömegesen oltatta magát. Himlő beteges m. hó 20 ika óta nem fordult elő. A kórházakban ápolottat 479 beteg, (februárban 452.) Ezek közül meghalt 19, közülök 16 idegen. Élve született 82 gyermek, meghalt 82, s így a születési szaporulat — az idegen halálozások leszámításával — 16. A szülöttek közül 43 fiú és 39 leány, a holtak közül 45 férfi és 37 nő. Halva született 6 gyermek, közülök 4 törvényes, 2 törvénytelen. A 82 újszülött közül törvénytelen 12.

Naschitz ur választói. A kik nem tudják még, hogy ki voltaképpen Naschitz ur, kinek választóival kell most foglalkozniuk, tudomásukra kell hozniuk, hogy ő a kereskedő ifjak önképző körének alelnöke. Ezért a derék urt, kinek megválasztását a magyar nyelvben való járattalansága miatt nem üdvözöltük melegen, sikra szállanak most választói s a „P. F.” nyilt-terében keményen megelégedtetnek bennünket azért a vakmerőségért, hogy kicsi jelöljüknök Európa színe előtt nem zengtünk dics-himuszokat. No, ha csak az hiányzott a választó urak örömeinek betetőzéséhez, hát mi szívesen elismerjük az alelnök ur érdemeit, melyekhez az egylet iránt részünkről tanúsított jóakaratt, méltánylás és figyelem számba se jöhöt s olyan porszemek, melyeket letörölni az egylet nagy hasznára van.

A rabok ünnepe. Egész buc-ujárás volt a nagy-hét vége felé a törvényszék fogházánál; alig volt rab, kiről a honmaradtok a husvétit szent ünnepekre meg ne emlékeztek volna, hogy a husvétit kalácsból, a házi tűzhelynél süttöt kenyérből a börtön lakóját is részesíték s így enyhíték némileg azt a keserűséget, melyet a családra gondolva éreznie kell. A szülők felkeresték a bűn lejtőjére tévedt fiút, a gyermek vigasztalni ment rabságban sanyló szülőjét; volt ott egy fiatal asszonyka, kinek férje esküvőjük harmadnapján került be, hogy harmadfeléig tartó büntetését ülje; láttunk egy öreg földmivest, kinek leánya és vője vannak fenn, mert nyomorékká tették az előbbi férjét... és így tovább. A királyi ügyész kivétel nélkül megengedte az ugy is szomorú látogatást; az izraelita foglyok rituális ellátásáról is gond-óködva volt.

A városi zene- és polg. leányiskolai növendékek által tartott hangverseny tiszta jövedelme 79 frt 33 krt tesz ki, melyben befoglaltatik Farkas Irma, Futima Sarolta, Schmidt János és Eisner Dóci egy-egy forintnyi adománya. A számadásokat felülvizsgálta a belvárosi tanácslet, mit teljesen rendben talált és így a fenti összeget a városi pénztárba szolgáltatta be a rendezőség.

A pécsi izraelita nőegylet beküldte hozzánk közgyűlési meghívóját és a mult évről szóló kimutatását. Nem akartunk személnök hinni, mert utóbbi időben e nőegylet megszaktított minden összeköttetést a sajátval. A meghívót azonban a legnagyobb csodálkozás sem volt képes eltüntetni asztalunkról s így, bár a rejtelly, hogy miként jutunk e szerencséhez, felfedezetlen maradt előttünk, mit tehetünk okosabban, mint hogy nézegetni kezdjük a kimutatás adatait és nem hiába, mert mielőtt láttuk, hogy az egyletnek új alelnöke van, azonnal derengeni kezdett előttünk a láthatár és világos lett előttem két dolog; nevezetesen: hogy ki volt az oka a nőegylet 3. sájtó között régóta fennálló jó viszony megszakításának és hogy az új alelnök olyan nő, ki mint hivatalnok nem fél a nyilvánosságtól, mi nem csak helyes és művelt felfogásról tanuskodik, hanem egyuttal kezesseg is arra, hogy hivatalát legjobb tehetsége szerint fogja betölteni és az egylet ügyeinek használni is fog, mit pedig nem minden alelnökről mondhatni el, ha még ugy megörökítették is különben gót betűkkel halhatatlan érdemeit. — Az egylet elnöke Schuchhof Kóza, alelnök Weiller Sarolta, pénztárosa Grünhut Ignác, titkára Kauer Jenő. A tagok száma 237. — A pénztári kimutatás 2504 frt 44 kr bevételt és az év végén 742 frt 92 kr pénztári készletet tüntet fel. Az egylet vagyona

7394 frt 60 kr. A közgyűlés f. hó 24-ikén, d. u. 3 órakor, az ivr. bitközség gyűléstermében tartatik.

A vízvezeték kérdése ismét napirendre került, amennyiben csütörtökön délután a városi közgyűlés által kiküldött albizottság ülést tartott. Előnk órára adott alkalmat azon indítvány, hogy a vízvezeték a fölösleges vizek és mosadéki levezetésére szolgáló csatornázással köttessék össze, mert csak így lehet a jó kövezetet fontartani s a várost tisztántartani. Evégből szállították föl az ajánlatot benyújtott Schwarcz cég, hogy a csatornázásra is készítsen tervet és költségvetést, nehogy később ezek hiánya miatt a vízvezeték ügye, ha együttesen szándékolatik létesíteni, késedelmet szenvedjen. Ez indítvány valószínűleg azon alap nélkül felelemlő, hogy ezzel a vízvezeték ügyének tárgyalása fennakadást szenvedne, a bizottság többsége által mellőztetett. — Mután a tárgyalás több napot fog igénybe venni, annak lefolyásáról jövő számunk fog bővebb ismertetést közölni.

Uj ügyvéd. Réder Károly dr. Mohácsos ügyvédi irodát nyitott.

Jónas Janos zenekara boszniai utjában szép sikereket aratott. Szerajevából 11-ikén indultak el, legutoljára Wurmband grófnak, az okkupált tartományok felügyelőjének hazeyes estélyén játsza. A zenekar f. hó 22-ikén fog hazaérkezni. Mint lapunkkal egy 11-ikén kelt levélben tudatják, azon a vidéken örösi, 6 napig tartó havazás volt s még 11-ikén is folyton esett.

Verhovay Mohácsos. Husvét hétfőjén d. e. fél 9 órakor Verhovay és társai Mohácsra érkeztek, hogy itt programbeszédet tartssanak. Verhovay legalább is lovas bandediummal való fogadtatást remélt, csak-hogy Mohács közönsége sokkal józanabb, mintsem ilyenre adja fejét. A hajó-állomás az ünnepe dacára csakis köznapias színt öltött; a vendégeket fogadó pártemberek száma nagyon csekély volt, kik közül leginkább kitűnt Verhovay főkortesze, egy fűrdő-szolgá, ezt karon fogta és így sétált vele. Délután tartattak meg a szónoklatok, melyeknek hátterét természetesen a zsidó-kérdés képezte; ámde a mily mostoha volt a hős antiszemita fogadtatása, ép oly kevéssé bírtak szónoklataikkal a hallgatóságok megindítani A szónoklatakat a hallgatóság közül „Csán-gópénz!” „Makkon beszéljen így!” (Makkon tudvalevőleg karhatalommal fölították el Verhovayt a szó-székéről; és kocsin vitték el onnét.) „Menjen Ceglédre!” és több efféle közbeiktással fűszerezték. Végül Balázs Sándort ajánlották képviselőjelöltnek és most volt csak voltakép észlelhető a valódi hatás, mely abban az eget rázó éjlényezésben nyilvánult, melyet mintegy 10—15 felbérelt szűros atyai produkált, melyből inkább szánalmat, mint lelkés dést lehetett kivenni. Így vallottak kudarcot az antiszemitaizmus hős Mohácsos! Így lón Mohács másodsor is gyásztérre, csakhogy az egyszer nem „hős vértől piroslt gyászterre.”

Halálozás. Marxreiter Alajos szoba-disz-festő meghalt f. hó 13-án este 1/2 11-kor 56-ik évében. — Varga Bálint szigetvári polgár f. hó 12-én Szigetvárott elhunyt. Temetése f. hó 13-án délután 5 órakor a reform. egyház szertartásai szerint szép számu gyászközönség részve mellett ment végbe. Az elhunyt felett Németh Zsigmond hobbi ref. lelkész emelkedett hangú érzés teljes szép beszédet tartott. Az elhunytban Szigetvár nagyközség jegyzője: Varga Sandor, édes atyját siratja.

Uj iskolát építenek a nyár folyamán Szederekény és Hidor községnek. Szeretnők, ha megynék területről mentől több ily hír jutna tudomásunkra.

Farkas Istvan ügyvédnek, ki nagylelkű adományaival örökre emlékeztetett tette nevét, egy hazafias költeményre kurt Farkas-Raskó-féle 100 frtos pályadíja e hó 25-ikén fog a m. t. akadémiá által a 26 pályázó költemény legjobbjának odaítéltetni. — Mi úgy tudjuk, hogy egy-egy helyi jutalmazásnak is kelene évenként történni; így, ha jól emlékezünk, a leghazafiasabban nevelő tanár is kap bizonyos összeget — de hogy miként hajtatik végre az adományozás, az nyilvánosságra nem kerül.

Öngyilkossági kísérlet. Münz Sándor rongy-raktárában szerdán délután egy újabb adata jászódott le Pécs város öngyilkossági krónikájának. Az ott alkalmazott eselőd lányok egyike u. i. — mint hírlík — egy anyjával a nap folytatott perlekedés folytán ereit metszette föl. Hosszu kést hozott volt magával otthonról s azt köszörülte ott a raktárban; társainak kérdésére, mi végből teszi ezt, kitérő feleletet adott s midőn maga volt, hirtelen megnytá ereit. K. a ufer Mór dr, ki azonnal a tett színen volt, az első segítségben részesítette a leányt, kinek fölépülése kétségen kívül van helyezve.

Pécs legújabb fűrdője. Asszonyalnk és leányaink régi panasz volt, hogy nyári időben, ha dél-ölt, vagy délutánoként valamivel később akartak fürdőni — vagy egyáltalában le kellett mondanok ez élvezetről, vagy messze utat kellett tenniük meg az uszodákig. Most persze, mikor még alig takarították ki az utolsó fűtes hamuját kályháinkból, könnyű fitymálni városunk fűrdőkérdését, mely az utóbbi időben annyira égetővé vált, hogy a város hatósága is kénytelen volt a baj orvoslásáról gondoskodni; de bezeg ha kánikulában penditőnek e kérdést, egészen más volna a felelet. A kérdésnek megoldása s az igények kielégítése az Engel-féle tűrdő kezelőségének érdeme. A régivel összeköttetésben, kisebb-szerű, nyilt fűrdőt épített, melynek kettős célja van: egyrésztől nyáron a nőknek szolgálni egész nap fűrdőül, másrésztől télen a másik fűrdőnek bezárását és nagyon is szükséges renoválását teszi lehetővé. Mindkét célnak megfelel a fűrdő kiválólag és mindenekeleltől azáltal, hogy falai szilárd kő és cement anyagból készültek, miáltal a külső levegővel való hőmérséklet-kiegyenlítés igen meg van nehezítve, mely kiegyenlítés a régi fűrdő fa falazatánál főleg télen igen érezhető volt; az új fűrdő helyiségei tehát télen állandóan melegek, nyáron pedig állandóan hűsek lesznek; továbbá egy bejáratalt burván csak a fűrdő, mely szintén zárt előcsarnokból nyílik, minden légvonat létrejövetele eleve ki van zárva. A legzordabb időjárásban is kellemes fűrdőt fog tehát nyújtani. A régi fűrdő alkotóreszein kívül (hideg vízmedence, zuhanyok, gőz- és dörzskamara stb.) van az újon olyan is, mely a közönség reg nyilvánult kívánságának tesz eleget, amennyiben egy kellőleg terjedelmes, langyos vízmedence és szabályozhatóan fagyos zuhany járulnak a fűrdő berendezésnek teljességével. Nem helyeselhető és dicsé. hető eléggé a fűrdőkezelőség áldozatkészsége és vállalkozó szelleme, mely ily ügyesen tudja egyesíteni a közönség kényelmét és javát — remélhetőleg a saját hasznával is.

Kinevezés. Witt László volt mohácsi ügyvéd a kalocsai járásbírószághoz albiróvá nevezett ki.

Tüz. „Engel Adolf és fiai” szőlőjökben, mely a szentélepel felé fekvő úton a szent-János kutja mellett fekszik, ismeretlen okból, de bihetőleg rosszakarat folytán, tűz keletkezett, melynek az istálló és gazdasági épület fedelzete esett áldozatul. A mi tüzoltóságunk által való mentésről természetesen szó sem lehet, de az Engel-féle fagyárból kiküldött fecsen-dező annyiban sikerrel alkalmaztatott, hogy a tulajdonképeni gazdasági épület megmentetett és a tűz a szomszédok szelőkre nem terjedt át. A kár 2000 frt; biztosítva semmi sem volt.

A szigetvári „választókerületi tanítóegylet” április hó 25-én Szigetvárott a közs. iskola helyiségében tartja rendes tavaszi közgyűlést, melyre a tagok tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Előnk megnytó. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Tisztújítás. 4. „Az egylet hat évi működésének vázlatá” Fekete Károly jegyző által. 5. „Mennyiben folyhat be a tanító községe anyagi helyzetének javítására?” című tétel felolvasása. Fekete Károlytól: 6. Indítványok és belügyek tárgyalása. Szigetvár, április 12-én 1887. Herceg József egyt. elnök.

A hívek elismerése. A szigetvári rózsá-füzértársulat tagjai — mint lapunknak írják — káplánjukat: Bubreg Bélát nagybójtji szent beszédcéért szép nefeletk-szorosul tisztelték meg, ily módon fejezve ki elismerésüket és szeretetüket a közkeveltségben álló fiatal pap iránt, ki azt teljes mértékben meg is érdemli.

A ki másnak segíteni akart. Folyó hó 12-én egy Kovács nevű szőlőtulajdonos és szigetvári lakos a turbéki hegyen munkálkodott nejevel; de vagy a „turbéki” hatása, vagy az asszony nyelve idezte, illetve vonta maga után, hogy férj-uram egyszerű csak hatalmas ütlegeket osztogatott a menyecskére és pedig oly hangosan, hogy még a szomszédok is oda csődültek és ezek közt különösen egy Brigovác asszony kelt az asszony védelmére, de saját vesztére, mert férj-uram a kezügyében levő szőlőkaróval anyyi és akkora csapásokat mért rá, hogy a szegény Brigovác másnap belehalt. Kovácsot elfogták.

Néphosszú. Nagy riadalom volt nagy-pénteken Dráva Fok községében, melynek igaz kálmista lakói e legnagyobb ünnepekön ép templomi átjátosságukat voltak elvégzendők, midőn egy otthon maradt fiatal asszony észrevette, hogy udvarukból gyanus alakok futottak ki. Rosszat sejtve kinézett s látta, hogy a futók: két cigány asszony. Utánuk szaladt, lármát ütött s a lakosok segítségével elcsípték a 2 jó madarat, kiknel — ruhájukban elrejtve — nagy mennyiségű füstölt húst találtak. A felbőszült nép kegyetlenül elverte a 2 asszonyt, kik a legvakmerőbb módon a konyhán keresztül hatoltak fel a padlásra.

Tűzvész pusztított Barcsos f. hó 9-én, mely 15 lakó házat és több gazdasági épületet hamv szított el; a tűz terjedését a szél nagy mértékben elősegítette s az önkéntes tűz-oltók működését akadályozta.

A vörheny Szederekény vidékén az utóbbi időben nagy mértékben pusztított; mint levelezők írja, a járvány most már szűnni kezd s a gyermekek halálozása, mi eddig napirenden volt, apadó félben van.

Vegyes hírek. Nyers Lajos kalocsai kir. törv. elnök, királyi táblai bíróvá nevezetett ki. — Kés-márk y Ignác nyg. kir. adótárnok meghalt Szegszárdon 75-ik évében. — Stan u Jakob Szegszárd város bírja állásáról lemondott. — Holveiger János m. kir. pénzügyőri fővizgató meghalt Pakson 52 ik évében.

Ölcsősága könnyen megszerezhetővé tette mindenkinek s a többi közt e körülménynek is köszönhetik a Brandt R. győzserész svájci labdacsaai azt a nagy elterjedést s közkeveltséget, melyben mint házi és gyógyszer az emésztés és táplálkozás zavaráinál részesülnek. Egy doboz ára 70 krajcár a gyógyszerárakban.

A gyurogyomódszer (massage) újabb időben legkiválóbb orvosaink által igen jó eredménnyel alkalmaztatik szigorok, bémulások és csuzos bántalmak elhárítására és megszűntetésére s e célra a legjobb hatásnak nyilvánítják a Brazay-féle sóborszeszt. — Erra vonatkozólag dr Lőrincy Ferenc ur, a k orvosok orsz. egyesületének titkára, idő- és szivgyógyász a következő levelet írta Brazay Kálmánhoz: Budapest, 1885. márc. 12. T. Brazay Kálmán nagykereskedő urnak Budapestben. Csuzos (rheumatikus) bántalmaknál, az ezen betegségek következtében gyakran fejlődni szokott szivbajok elhárítása céljából, valamint számos betegségnél, egyéb gyógyhatány mellett igen célszerű az ugynevezett be-dörzsolés-kendő-gyurogyomódszer (massage) s ezen műveletnél az ön által készített kitűnő összetett sóborszeszt minden esetben igen jó eredménnyel szoktam használni s így azt mindenkinek ajánlhatom.

Gabona-árjegyzék

a Pécsset 1887. évi április 8-án tartott hetivásárról.

100 kilogramm	jó	középszerű	legalábbvaló
Buza	8 frt 90 kr.	8 frt 80 kr.	8 frt 70 kr.
Kétszeres	7	6	6
Rozs	6	6	6
Arpa	6	6	6
Zab	6	6	6
Kukoricza	6	6	6
Hajdina	6	6	6

Méter m á s z a :
Széna . . . 3 frt 20 kr. — Szalma . . . 2 frt — kr.

A pécsi sörtéshizáló részvénytársaság heti tudósítása.

Allomány: 476 darab kövér, — 782 darab félkövér — 1098 darab sovány, — 673 darab süldő.
Az üzlet változó. — Árak szilárdak. Kövér válogatott 40—44 krig, — félkövér 39—42 krig kikgint, 45 kgr. életsuly leszámításával, — sovány sertes — krig, süldő 35—37 krig kilogrammonként életsulyban.
Uj kukoricza ára 6 frt 30 kr. Arpa 6 frt 50 kr. mm-kiut Örlési dijj 50 kr. mm.

A barcsi sörtéshizáló részvény-társaság heti tudósítása.

Allomány: 7001 darab sertes. — Ebből leolásra érett — darab sertes.
Takarmány árak: Tengeri dara 100 klg. 6 frt 80 kr. — Arpadara 100 klg. 7 frt 40 kr. — Tengeri (szemben) 100 klg. 6 frt 10 kr. — Arpa (szemben) 100 klg. 6 frt 70 kr. a hizalóban, minden költséget beszámítva.

Szerkesztői üzenetek.

Szigethy. Sajnáljuk, hogy e számunkban későn érkezett. Jövöre bizonyosan. Kivánsága szerint fogunk cselekedni.
T. L. Csak a fontosabb események megemléztését kerjük. R. E. Ezzel egyszer mellőztük. Ki mint vet, úgy arat, mit azonban nem óra, hanem a párta értük, melynek magató: is tudnia kellene közeletét s azt hisszük: tudja is.
Barcs. Rendkívüli tárgyalalmaz miatt e számunkban nem adhatunk már közleményeket helyt.
Jó barát. Csak vakarni kell az orosz s mindjárt elő-tűnik a — moive, tarja a francia. Erre a kaptafára mi is elmondhatjuk, hogy: csak gyengédén érintenünk kellett a pécsi kerék-delmi ifjú egyletében a legutóbbi választás alkalmával kifejtett korteskedést s mindjárt megszólalt a — sahané szellem, melynek érettségét legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy nyilatkozatunk nem azon lapoknak adták át, melyeknek közle-ményei ell-n kifogások volt. Ez a körülmény teljesen talment attól, hogy a nyilatkozattal, bár arra igen sokat mondhatnánk, foglalkozzunk, annyival is inkább, mert a nyilatkozók jónak látták a névtelenség bundájába bujni, melyet mi egy fa-batákra sem be-szülünk Ajánlunk különben nekik, csupa emberbaráti szeretetből indítva, hogy ezt a bundát tegyék a — zálogháza (jó em-berek a mi zálogházaink, szívesen vizsgáznak mások holmi-jára, ha mindjárt a tulajdonjogról nem egészen biztosak is!) addig, míg ismét szükség lesz rá, mert az enyhe tavaszi idő-járis mellett meg talának a bundában izzadni s ha kibújnak belőle, könnyen meghűhetnek s mi lenne akkor a kereskedő egyesületből, ha a nyilatkozók diszes párta — megnáthassák?

Laptulajdonos: Fekete Mihály.
Felelős szerkesztő: Feiler Mihály.

Hirdetések

Fekete szafin merveilleux (egész selyem) méterenkint 1 frt 15 krtól 6 frt 45 krig (16 különböző minőségben) egészen és darabokban vá-mentesou házhoz szállít HENNEBERG G. (cs. kir. advari szállító) selyemgyár-raktára Zürichben.
Minták kivanatra. — Levelek 10 krajcárba kerülnek

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírószág 1886. évi 6718. sz. végzése által Meiszner Imre végrehajtót javára Kovács János máiomai lakos ellen 230 ft tőke, ennek 1886. év június hó 6. napjától számítandó 6% kamata 1/3% váltódíj és eddig összesen 49 frt 20 kr. perköltésig követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólég lefoglalt és 428 frt 40 krra becsült kád, prés, hordók, kocsi, puszkák, eka és zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.
Mely árverésnek a 3511/1887. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Málomban alperes lakásán leendő eszközökre

1887. év április hó 23-ik napjának d. u. 3 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel egy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.
Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Pécsset, 1887. évi ápril 12-én.

KREMMER FERENC,
kir. bir. végrehajtó.

Kerestetik kéz alatti vételre egy hosszú asztal, 25 szék, egy íróasztal és egy függő lámpa.

Értesítést a kiadóhivatal ad.

! Előnyös mellékkereset!
100 egész 300 frtot kereshet havonta nálunk mindenki, a törvény által megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával
☞ tőke és kockztatás (risiko) nélkül. ☞
Ajánlatok intézendők: 1676
A Fővárosi váltóüzlet-társ. Adler és Társához Budapestben.

20. sz. 1887.

Árverési hirdetmény.

A tek. városi tanácsnak fentti sz. a. alatt kelt határozata folytán ezennel közhírré teszem, miként az ujonnan a modern kívánalmaknak megfelelően elkészült

Balokányi uszoda,

ugy a hozzátartozó vendéglő és egyéb mellékhelyiségekkel f. é. május hó 1-től október 31-ig terjedő időnyre 1500 frt bérösszeg kiküldésével f. hó 20-án dél-eltől 10 órakor hivatalos helyiségemben (Városház II. emelet, 38. ajtó) tartandó nyilvános árverés és zárt ajánlati tárgyalás utján bérbeadni fog.

Felhivatnak a bérleni szándékozók, miként a kiküldési ár 10 százalékának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb e hó 19-én d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalnál nyujtsák be, avagy ily bánatpénzzel ellátva a nyilvános árlejtésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek nálam a hivatalban a délelőtti hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Pécsset, 1887. ápril 13-án.

Jilly Alajos,
városi tanácsos.

Arverési hirdetmény.

A dáradi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rill Adám végrehajtható Rill János végrehajtást szenvedő elleni 1882. július 8-tól járó 54 frt 90 kr elmaradt haszon tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a dáradi kir. járásbíró területén levő a Vörösmarh község 929. sz. tjkben felvett 66. hszsz. 43. sz. ház, udvar és kertre 846 frt, az 1349/22. hsz. fekvőségre 63 frt, az ugyanottani 930. sz. tjkben felvett 539/760. hsz. fekvőségre 10 frt, az 573/798. hszsz. fekvőségekre 168 frt, a 882/1691. hszsz. fekvőségre 104 frt becsárban mint kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 12 ik napján, d. e. 10 órákor Vörösmarton a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 84 forint 60 krajcárt, 6 frt 30 krt, 1 frt, 1 frt, 16 frt 80 krt, 10 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november elsején 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál leendő előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a dáradi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnak 1886. október hó 31-ik napján tartott üléséből.

FEKETE GYULA,
kir. aljárásbíró.

1683

EQUITABLE

az Egyesült Államok élelítőztársasága
"NEW-YORK"-ban.

Alapítva 1850-ben.

Biztosítási állomány 1886. dec. 31-én 1,747,000 márká.

Az új felvételek kitétek:

1884-ben	1885-ben	1886-ban
36,000,000	408,000,000	4,400,000,000

Az összesen emelkezt 1886. jan. 1-től 1887. jan. 1-ig 27,300,000 márkáról 321,000,000 márkára.

A tiszta nyereségytöbbség 1887. jan. 1-én 68,000,000 márkát tesz ki és a múlt évhez viszonyítva 13,000,000 márkával emelkedett.

Tőkebefektetések Európában 16,000,000 márkán felül. A követelések a év múlva kifogásolhatatlanok. Minden követény visszavásárlási és leszállítási joga 3 év múlva. A 100,000 dollárból álló részvénytőke alapszabályszerűleg csak 7% kamatoztatik, az azon felül sok millió rugó nyereség kizárólag a biztosítottak javára esik.

Aligazgatóság Magyarországra részére:
Budapest, Andrássy-ut 12.

Főnyelőség Pécsen:

MOLNÁR M. urnál,
1660

A közzvény és orv. ellen ajánlott számos házi szer, köztük megismerés a valódi Horgony-Pain-Expeller a legkényesebb és legjobb. Ez nem titkos szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosi kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes meggyőzéssel ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garral feldobott más gyógyszereket próbált meg, megint csak a

reg jónak bizonyult Pain-Expellerhez

tert vissza. Epen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy egy csúszos fájdalom, tagzsakgatások stb., mint a fő-, fog- és hátfájás, oldánytalanságok stb. a Pain-Expellerrel eszközölt beborzások által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 120 olasz ár a szennybőbnek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a felül kezesedik, hogy a pénz nincs kidobva. A karos utánzatoktól azonban óvakodni kell, s csak a "horgony"-jellet elátott Pain-Expellerrel fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany országhoz Prágában, Náklaplatz 7. Kapható a legtöbb gyógyszerárban.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem-éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakos által felt lát és

osztrák császári kizárólagos magyar kir. szabadalmat nyert

Szopiana-Szájszesz

hatása:

1. Szopiana-szájszesz a száj- és orrüregnek (odvas vagy mifogak, dohányszag vagy bármí más okból eredő) minden bűzét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt fogbást s az ingó fogakat, az utóbbiakat visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogok képződését, védi a fogak zomanczat és ov a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindenemü súlyos (skorbutikus) bantalmait gyógyítja, hűti és pirositja a fogbást és edzi a nyákhártyát.
4. A mar létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár csepp-, vízzel nem elegyített szájszeszszel megmossuk.
5. Diphtéria és más torokbajoknáligen sikeres gar-garizáló szer.

Ára kicsinyben 1 üvegnek:
1 forint 05 krajcár o. é.

Raktárak: Szpicez István gyógyszerésznél Pécsen, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban. — Bíró János gyógyszerész úrnál Kolozsváron.

Főraktár:
Dr. Schulhof Adolf urnál Pécsen.
Több mint 200 elismert bizonyítványok orvosi tekintélyekről elfüthetők.

Figyelmeztetés!

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő és több oldalulag kitüntetett sósborszesz készítményeim — kelendőségemmel fogva — sok utánzásnak levén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címje yemet módosítom és arra két nyomtatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

A sósborszesz

gyors enyhítést eszközöl:

csúszos szagatás, fagyás, fog- és fejfájalmak, szemgyengeség, benuások stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a meenyiben a fogak feyvet elősegíti, a fogbást erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos a szesz fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára egy nagy üveggel 40 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven bizományossáim névsrával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltek.

Brazay Kálmán

Budapestben, VI-ik kerület, Múzeumkörút 23-ik szám.
Védjegy: 319. és 320. szám.

Kapható Pécsen: Muldini Lukács, Nick Károly, Blauhorn I., Simon János, Obetkó Zsigmond, Lall János, Eizer János, Ottinger G., Reeh Vilmos, Tiglmann A., Spitzer Sándor, Böhm Nándor, Böhm C. F., Frankfurter Albert, Cserei Antal, Spitzer Jakab, Till Sándor, Nagy Gusztáv, Blauhorn Mihály, Gyimothy Gyula, Dobszay Antal, Léja István, Irgalmasok gyógsz. Spitzer Ádám, Zsiga László, Kovács Mihály, Blauhorn Antal, Herlein Lajos, Véber Ferencz, Berse Károly, Sipőc István és Hergert József, Balás Ödön, Mautner Mór és Mitzky Mór uraknál 1682

Arverési hirdetmény.

1898/1896. A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a felszámolás alatt volt baranyamegyei takaré- és hitelbank végrehajthatóknak özv. Matokovits Istvánné szül. Berta Éva és társai végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő, a Pécs városában fekvő, a pécsi 2408. sz. tjkben felvett 3914. hszsz. egész szőlőre az árverést 752 frtban czennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi ápril hó 29-ik napján délelőtti 10 órákor Pécsen, a kir. törvényszék telekkönyvi irattárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladtni fognak.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 75 forint 20 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi január hó 21-ik napján tartott üléséből kiadta:

Jeszenszky,
1674 kir. törvénzi jegyző.

Üzlet-

helyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy több év óta a Kazinczy-és O-posta utcák sarkán levő

fűszer üzletemet

a kölcsön segélyző egyesület fő-utcza palotájába

helyeztem át

s az dűsan felszerelve a mai naptól kezdve a nagy közönség rendelkezésére áll.

Scheibner János

fűszerkereskedő.

Eladatik

szabad kézből egy 6 lóerejű francia szerkezetű — még használatban nem volt —

cséplőgép

teljes felszereléssel.

Bővebb felvilágosítást ad Barestelepen: a Barcs-Dráva-vidéki tak.-pénztár.

Eladó

a pécsi papnövelde uradalma kökényi és szilvási szőlőjéből a következő fajú gyökerez

szőlővesszőkből:

Bárány farku	2500 darab
Fehér gyöngy	1000 "
Fehér mézes	1500 "
Spanyol	1500 "
Olasz rizling	1700 "

Bővebb felvilágosítást nyújt:

SZABÓ ELEK

uradalmi intéző

Kökényben.

Birtok-eladás vagy bérbeadás.

Baranya-Szabolcs egy földbirtok Pécs város közelében, mely áll egy lakóházból 5 szobával, konyhával, kamarával, továbbá egy melléképületből. istállóval és üveg-házzal, 2 pincével és két kuttal, 6 hold veteményes és gyümölcsös kertből 2 halastóval, 4 hold szőlősből és két hold lóheresből igen kedvező feltételek mellett örök áron eladandó, esetleg bérbe is adható.

Bővebb feltételek megtudhatók a pécsi kölesönös segélyző-egylet vezérigazgatóságánál.

1673

Traub B. és Társa

könyvkereskedésében Pécsen

kaphatók az újabban megjelent könyvek:

Szolgálati kézikönyv

a magyar népfelkeles számára (a népfelkelesi tisztí tanfolyamok tankönyve) vászonkötésben 1 frt 50 kr.

Seress Imre:

Vasutas tótok

(Verses humoreszok) 50 kr.

ARANY JANOS hátrahagyott iratai és levelezése 2. füzet, 40 kr.

Márkus József: A TILOSBAN. 1 forint.

Der Conduiteur (ápril hó menetrendje) 50 kr

Divatlapok

új évnegyedére is felhívjuk a t. hölgyközönség becses figyelmét. Tisztelettel

Traub B. és Társa könyvkereskedése Pécsen.

Könyv- és papirkereskedés

Traub B. és Társa

Pécsen

Baranyavármegye nagy fali térképe

(tervezte Gönczy Pál min. tanácsos.)

A térkép 155 centiméter széles, 135 centiméter magas gyönyörű szép, tiszta színnyomatban, iskolai, hivatali és irodai használatra. Tekintve a térkép nagykövetségű kiadását, könnyű megszerzés végett a legolcsóbb árakat szabtuk, u. m.

uj kiadású

Baranyam. nagy fali térképe

4 lap papíron felhuzatlan 5 frt
vászonra felhuzva 7 frt

fényezett
farudal s akasztó karikákkal 9 frt

Felhívjuk a vidéki lelkes, tanító és körjegyző urak közönségét és hatóságait nagybecsu figyelmét e renek térkép megszerzésére.

Ugyanitt kapható:

Magyarország megyéinek kézi atlasza

című füzetes kiadvány, szintén gyönyörű kiállításban mindkettő Posner K Lajos és fia műintézetében készült Budapestben, mely eléggé bizonyítja a térképek szép, tiszta kiállítását.

Minden füzet ára 1 frt 25 kr., tartalma: 5 megye kezi térképe 45/55 cm. alakban; küldetik 1 frt 40 kr. előleges beküldése esetén bermenve, különben postai utánvételt mellett. — Eddig I-V. füzet jelent meg

A fent ajánlott térképek könyvkereskedésünkben megtekinthetők.

Számos megrendelést kér tisztelettel

Traub B. és Társa

könyvkereskedése Pécsen.

Fontos

építő urak, építésszek és építőmestereknek, szabadalmazott vasutkozó szerkezetű ablakaim, bámulandó olcsón előállítható, épen szabadalmazott ajtóim egymásba tolt fordulát ereszték rendszerrel, melyeknél évek utáni beszáradásnál átlatászó hasadások elő nem fordulhatnak és a szerkezet is sokkal tartósabb, mint az eddigieké! Minta ablakok és ajtók vasalva megtekinthetők telepeimen

Régi kívülre nyíló ablakok a fenti rendszerre jutányos áron átváltoztathatók.

TESCHAUER VINCE

Budapest, V., Lipót-körút 8-10., építőasztalos.

NEUSTEIN-FELE CZUKROZOTT

SZT. ERZSÉBE T tisztító

LABDACSKOK.

HOFFMANN KÁROLY

asztalos-műhelye és butor-raktára

PÉCSEN, O-POSTA-UTCA 12. SZ.

Mindenféle (saját gyártmányú) polturozott, fényezett és konyha-butorok, szőnyeges és vas-butorok, tőkörök és ablak függöny-tartók, Thonet-féle hajlított fajú nád vagy fa-ülőkéjú székek eladása.

Teljes stylszerű butorzatok, mindenféle asztalos munkák és javítások elvállaltatnak.

Butor-csomagolás és szállítás minden irányban.

Árjegyzékek ingyen kaphatók.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacskokat, mentesek minden ártalmas anyagtól a legnagyobb eredménynyel felhasználva az ártalmas szervek betegségeinél könnyen használtak és vérisztító; egy gyógyszer sem kedvezőbb a smollett egészen ártatlanabb

székrekedéseket

leküzdési a legtöbb betegségeknek e biztos forrását a cukor-razatott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacskok egy igen megfizethető bizonyítványt nyert udvari tanácsos Pitha tanártól lettek kiúttetve.

Egy doboz 15 labdacskot tartalmaz 15 kr. Egy henger, mely 8 dobozt, tehát 120 labdacskot tartalmaz, ára csak 1 frt o. é.

Minden doboz a melyen e cég: gyógyszerár zum O V A S! heiligen Leopold nem áll és a hátsó oldalon véd. jegyünk nem hordja, az hamisítvány, melynek megvételét a közönség óvatik. Igen figyelni kell, hogy ne egy rossz, semmi eredményt nem bíró de penséggel ártalmas készítményt kapjanak. Hatá-

rozottan kel kéni Neustein-fele Erzsebet labdacskokat; ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva. — Főraktár: Becsbeu Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph. Belváros. Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Raktár Pécsen: Kovács, Sipőcz s Zsiga gyógyszerárban.